

مروری بر روشهای استعدادیابی در ورزش کانگ فوتوآ ۲۱

سعید اسلامی

چکیده:

زمینه و هدف : در واقع در فرآیند استعدادیابی تلاش می شود از طریق سنجش ویژگی‌های جسمانی، روانی، تکنیکی و اجتماعی عملکرد ورزشکار در آینده پیش بینی شود. با توجه به اینکه ورزش کانگ فوتوآ ۲۱ از گذشته های دور بصورت رزمی اجرا می شده، اما متأسفانه مطالعاتی در زمینه استعدادیابی و روشهای آن صورت نگرفته است. لذا پژوهش حاضر سعی دارد به شناسایی و الویت بندی نقاط قوت و ضعف استعدادیابی در ورزش کانگ فوتوآ ۲۱ کشور بپردازد و معیارهای استعدادیابی را مورد بررسی قرار دهد.

روش بررسی : روش آموزش در ۱۸ مقاله مطالعه و مورد بررسی قرار گرفت. معیارهای استعدادیابی در این تحقیق بدین صورت بررسی شد: ۱- سلامت جسمانی ۲- ویژگی‌های آنترپومتریکی ۳- وراثت ۴- امکانات ورزشی و مربیان مجرب

یافته ها: فرآیند استعدادیابی به عنوان عواملی که به صورت مستقیم بر پدیده اصلی تأثیر می گذارد مشتمل بر پنج مقوله است شامل پیش درآمدها ، ورودی، فرآیند ، خروجی و بازخورد است. نتیجه گیری: مقوله نهایی الگوی مدیریت استعدادیابی که بیشترین تأثیر را در فرآیند استعدادیابی دارد عوامل مؤثر محیطی از جمله مقوله های فرعی به دست آمده از یافته های پژوهش حاضر است که هر یک به نوبه خود تأثیر بسزایی در مدیریت الگوی استعدادیابی دارند.

کلید واژه : مطالعه مروری، ورزش، استعدادیابی، کانگ فوتوآ ۲۱، ورزشکاران

موفقیت در ورزش در گرو حداقل ۳ عامل است: ۱. استعداد ذاتی مناسب؛ ۲. شرایط روانی مطلوب، ۳. تسلط به مهارت‌های تکنیکی (۱۵)

به گفته بسیاری از مربیان و صاحب‌نظران از بین عوامل مذکور، استعداد ذاتی یا مادرزادی در اولویت و یکی از مهمترین عوامل در زمینه ورزش قهرمانی است (۶) از تحقیقات و مطالعات اخیر نیز میتوان نتیجه گرفت که همه این خصوصیات بین تمام افراد به طور یکسان توزیع نمی‌شود و بنابراین اختلافات فردی، عامل تعیین کننده‌های در یادگیری، رشد مهارتی، ترکیب بدنی و ظرفیتهای بدنی افراد به شمار می‌آید (۶) یکی از عواملی که سبب اختلاف بین افراد میشود، «استعداد» است. استعداد موجب تسریع در یادگیری یک کار یا فن جدید شده و بر سطح مهارتی که فرد به دست می‌آورد، تأثیر می‌گذارد. بروز استعداد به عوامل مختلفی همچون زمان و مکان مناسب نیاز دارد. بنابراین در هر لحظه میتواند تحت تأثیر این عوامل دچار تغییر شود (۲۲) از دیدگاه ورزشی، نوع و کیفیت استعداد برای هر یک از رشته‌های ورزشی تفاوت دارد. فرآیند کشف ورزشکاران با استعداد، برای شرکت در یک برنامه تمرینی سازماندهی شده، یکی از مهمترین موضوعاتی است که امروزه در ورزش مطرح است. (۱۲) از دیرباز جستجو و گزینش افراد زنده و نخبه برای یادگیری و انجام هر مهارت یکی از چالشهای بشر بوده است. این امر در بیشتر موارد به طور تجربی و با مشاهده عملکرد افراد مستعد انجام می‌گرفته است. لیکن با پیشرفت علم و صنعتی شدن جهان این پدیده بیش از پیش مورد توجه ویژه کارگزاران در بخشهای مختلف علمی، خدماتی و صنعتی واقع شد. شیوع این اندیشه و راهبردهای آن در ورزش، به ویژه ورزش قهرمانی، از دهه های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ میلادی آغاز شد. (۶) افراد از بدو تولد دارای استعدادهای آنروپومتریکی، فیزیکی و فیزیولوژیکی ذاتی خاص خود هستند که هر کدام برای بکارگیری در ورزش خاص مناسب و مفید است. علاوه بر این امروزه ثابت شده که انسان از بدو تولد ویژگیهای روانشناختی خاص خود نیز دارد که در پیشرفت و موفقیت ورزشی وی بسیار تأثیرگذار است (۱۳ و ۱۴) بنابراین میتوان به این نکته مهم اشاره کرد که خصوصیات ذاتی بسیار زیاد و متفاوتند و بدون شک همه افراد ظرفیت و استعداد یکسانی برای پذیرش کار مشابه ندارند، و با توجه به پراکندگی وسیعی که بین انواع ورزشها از نظر نیازهای فیزیکی، فیزیولوژیکی، روانشناختی، تیپ بدنی و ظرفیتهای بیولوژیکی وجود دارد، به کار گرفتن اطلاعات دقیق و علمی در مورد صحیح قرار دادن هر فرد در ورزش متناسب با استعدادهای وی، ضرورت بی‌چون و چرا محسوب میشود.

با توجه به اینکه ورزش کانگ فوتو ۲۱ از گذشته‌های دور بصورت رزمی اجرا می‌شده، اما متأسفانه مطالعاتی در زمینه استعدادیابی و روشهای آن صورت نگرفته است. لذا پژوهش حاضر سعی دارد به شناسایی و

الویت‌بندی نقاط قوت و ضعف استعدادیابی در ورزش کانگ فوتو ۲۱ کشور بپردازد و معیارهای استعدادیابی را مورد بررسی قرار دهد.

بیان مسئله

استعداد یابی ورزشی چیست؟

استعدادیابی در لغت به معنای «ظرفیت دستیابی به موفقیت» تعریف شده است، در واقع در فرآیند استعدادیابی تلاش می‌شود از طریق سنجش ویژگی‌های جسمانی، روانی، تکنیکی و اجتماعی عملکرد ورزشکار در آینده پیش بینی شود. (۴)

عوامل مؤثر در فرآیند استعداد یابی :

- ۱- شناخت مراحل رشد کودک (کودکان در سنین مختلف میزان رشد و توانایی‌های متفاوتی دارند)
- ۲- سن مرفولوژی یا ریخت شناسی : کودکان در محیط‌های زندگی با آب و هوای متفاوت روند رشد و تکامل متفاوتی دارند.
- ۳- سن بیولوژیک (پیشرفت و تکامل فیزیولوژیکی اندام‌ها) : معیار قرار دادن سن تقویمی موجب اشتباه در انتخاب ورزشکاران می‌شود.
- ۴- سن ورزشی : شناخت مناسب‌ترین سن برای قهرمانی در هر رشته ورزشی خاص (سن قهرمانی رشته شنا و ژیمناستیک پایین در حالی که سن قهرمانی رشته دو و میدانی بالاست) به طرح ریزی برنامه‌های تمرینی کمک می‌کند. (۴)

معیارهای استعداد یابی :

- ۱- سلامت جسمانی ۲- ویژگی‌های آنروپومتریکی ۳- وراثت ۴- امکانات ورزشی و مربیان مجرب

روش تحقیق :

در این مطالعه مروری که از نوع توصیفی است، فرایند با جستجوی کلمات کلیدی استعدادیابی در ورزش، استعدادیابی، کانگ فوتوآ ۲۱ در مقالات پایگاههای اطلاعاتی معتبر مانند PubMed و سایت پژوهشکده تربیت بدنی، سایت دانشکده پزشکی اصفهان و سایت مجله پژوهش و سلامت و بانک اطلاعاتی و سپس مطالعات داخلی رصد شدند. بررسی و مرور نهایی روی بیش از ۱۰ مقاله انجام گرفت. سپس نتایج ارائه شد. در ادامه به بررسی استعدادیابی در ورزشهای رزمی علی الخصوص کانگ فوتوآ ۲۱ می پردازیم.

یافته های تحقیق

نتایج تحقیق هارتر بیان می کند که توام با تغییرات بلوغ جسمانی و شناختی ، تغییراتی در حوزه رفتاری یا روانی به وجود می آید . پاسردر سال (۱۹۹۶) سه مورد روانی که مربوط به شرکت کودکان در ورزش است را بررسی کرده است. این سه مورد عبارتند از : آمادگی انگیزشی ، آمادگی شناختی و پیامدهای بالقوه مضر شرکت در مسابقه . اولین مورد یعنی آمادگی انگیزشی رابطه بسیار نزدیکی با رفتار مقایسه اجتماعی کودکان دارد. از نقطه نظر ورزشی مقایسه اجتماعی زمانی بوجود می آید که کودکان به دنبال کسب فرصت هایی باشند که عملکرد جسمانی و توانایی های آنان را با سایرین مقایسه می کند. تحقیقات نشان داده که بچه های کم سن و سال نمی توانند مسابقه دهند زیرا آنها یا قادر و یا علاقمند به مقایسه اجتماعی نیستند. لذا مهم است سنی که در آن کودک مقایسه اجتماعی را انجام می دهد تعیین شود. در این خصوص به نظر می رسد که کودک در سن ۷ تا ۸ سالگی بتواند در مسابقه شرکت نماید.

دومین دوره آمادگی شناختی است و بیشتر متکی بر توانایی های پردازش اطلاعات است . لازم است که ورزشکاران نوجوان اطلاعاتی را برای موفقیت در انجام مهارت های لازم برای یک ورزش یا فعالیت خاص به خاطر داشته باشند. کودک در سنین پیش از دبستان ظرفیت توجهی پایینی دارد و به راحتی دچار آشفتگی می شود و وقتی که به مدرسه ابتدایی وارد می شود بهتر می تواند روی تکالیف لازم توجه کند. در سن ۱۰-۱۲ سالگی کودکان بالاخره ظرفیت تشخیص دیدگاه های دیگران را دارند و ضمن آن می توانند با نقطه نظرات سایر افراد گروه سازگار شوند . کوکلی در سال (۱۹۸۶) عقیده دارد کودک تا سن ۷ سالگی وقتی به ورزش تیمی می پردازد کاملاً نسبت به آن چه که سایر اعضای تیم انجام می دهند فراموشکار است و فقط به توپ و خودش توجه دارد

سومین مورد ، پیامدهای بالقوه مضر شرکت در مسابقه (ورزش) است . تحقیقات نشان داده اند مسابقه ورزشی اگر که خوب برگزار نشود و متناسب با گروه سنی کودک نباشد می تواند اثر منفی داشته باشد.

فشار والدین و ارزیابی مداوم گروه همسال ، فشار زیادی به کودک تحمیل می کند و در نتیجه به یک جزء رقابتی غیرضروری منجر می شود که دوباره کودک را از ورزش مورد نظر دور می کند . وقتی کودک به این خاطر در ورزش شرکت می کند که والدینش را راضی سازد ، لذا فشار رقابتی بالایی ایجاد می کند. برنامه ریزی دقیق و قدردانی به موقع توسط والدین و مربی از وضعیتی که کودک با آن مواجه است می تواند به مرور زمان از بروز انتظارات غیرواقعی از مهارت های جسمانی و شناختی جلوگیری نماید . (۴)

نوید اسدی و همکاران در سال ۱۳۹۶، پژوهشی را با هدف بررسی موانع استعدادیابی در ورزش ایران انجام دادند که روش پژوهش آمیخته از نوع اکتشافی متوالی بود و فرایند جمع آوری اطلاعات تحقیق در سه مرحله، مطالعات کتابخانه ای، ۲۶مورد مصاحبه و توزیع پرسشنامه محقق ساخته که حاصل مطالعات کتابخانه ای و سپس مصاحبه ای انجام گرفته توسط محقق بود، صورت گرفت. نمونه پژوهش ۱۴۵ نفر بود که از شش گروه رؤسای فدراسیونها، مسئولان کمیته استعدادیابی آن فدراسیونها، افراد شاغل در دفتر استعدادیابی وزارت ورزش و جوانان، استادان دانشگاه، مربیان استعدادیاب و مسئولان استعدادیابی باشگاهها، تشکیل شده بودند. به منظور تجزیه و تحلیل داده ها علاوه بر آمار توصیفی از آزمونهای آمار استنباطی مانند تحلیل عاملی اکتشافی، تحلیل عاملی تأییدی در نرم افزار پی ال اس و آزمون فریدمن استفاده شد. در نهایت تعداد ۷۰ مانع در استعدادیابی ورزش ایران شناسایی شد که در هفت فاکتور دسته بندی شدند و موانع انسانی با میانگین ۴۷/۵ به عنوان مهمترین فاکتور شناسایی شد. نتایج پژوهش حاضر نشان دهنده وجود موانع بسیاری در ساختار استعدادیابی ورزش کشور بود که نیاز به توجه مدیران و سیاستگذاران عرصه ورزش دارد تا با برطرف شدن آنها، ورزش کشور به آنچه برای آن هدف گزینی شده است، دست یابد.(۳)

همانطور که اشاره شد، هدف از تحقیق حاضر بررسی موانع استعدادیابی در ورزش ایران بود. در این زمینه نتایج تحقیق نشان داد که ۷۰ مانع در مسیر استعدادیابی ایران تا رسیدن به هدف خود که شکوفا شدن ورزش قهرمانی و حرفه های کشور است، وجود دارد. این موانع در هفت فاکتور دسته بندی شدند و فاکتورها با استفاده از نتایج آزمون فریدمن ، اولویت بندی شدند تا به ترتیب از مهمترین به کم اهمیتترین فاکتور در این حوزه مشخص شوند. فاکتور موانع انسانی با شش مؤلفه، مهمترین فاکتور شناخته شد. موانع دسته بندی شده در این قسمت مربوط به منابع انسانی است که در امر استعدادیابی دخیل اند و مشکلات مربوط به این قسمت اغلب مربوط به نبود تخصص و حرفه کافی در بین افرادی است که در امر استعدادیابی درگیر بوده و متولیان این امر هستند.(۳)

در نهایت با توجه به یافته های تحقیق ، تعداد ۷۰ مانع در استعدادیابی ورزش ایران شناسایی شد که در هفت فاکتور دسته بندی شدند و اولویت بندی اهمیت فاکتورها در نتیجه آزمون فریدمن اینگونه بود ۱. موانع

انسانی، ۲. موانع مالی، ۳. موانع حمایتی و پشتیبانی، ۴. موانع مدیریتی، ۵. موانع زیربنایی، ۶. موانع فرایندی، و ۷. موانع علمی و پژوهشی. (۳)

سیدشاهو حسینی و همکاران در سال ۱۳۹۲ در مقاله خود با هدف شناسایی قوتها، ضعفها، فرصتها و تهدیدهای استعدادیابی در ورزش قهرمانی کشور و بررسی تنگناها و چالشهای فرا روی آن پرداخته است. برای گردآوری داده ها، به بررسی اسناد و مدارک، مطالعه ادبیات پیشینه تحقیق، نظرسنجی و برگزاری جلسات شورای راهبردی پرداخته شد و از پرسشنامه های محقق ساخته و تحلیل SWOT استفاده شد. در بخش نظرسنجی، ۲۵۶ نفر از اعضای جامعه آماری شامل ۱۳ نفر از مدیران و اعضای هیأت اجرایی کمیته ملی المپیک، ۵ نفر از مدیران آکادمی ملی المپیک و پارالمپیک، ۹ نفر از مدیران حوزه ورزش قهرمانی و ۹ نفر از کارشناسان مرکز استعدادیابی سازمان تربیت بدنی، ۵۲ نفر از رؤسای فدراسیونهای ورزشی، ۳۰ نفر از مدیران و رؤسای پایگاههای قهرمانی و استعدادیابی مراکز استانهای کشور، ۵۲ نفر از مربیان تیمهای ملی، ۲۰ نفر از نخبگان و ۸۶ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاهها مطلع در ورزش قهرمانی به عنوان نمونه انتخاب شدند. با استفاده از روش دلفی، برگزاری جلسات شورای راهبردی و چندین مرحله تحلیل راهبردی، ۴ قوت، ۱۳ ضعف، ۴ فرصت و ۷ تهدید تأیید و براساس آزمون آماری فریدمن رتبه بندی شدند. علاوه بر این، نتایج نشان داد استعدادیابی در ورزش قهرمانی کشور با تنگناها و چالشهایی همچون نگاه مدیران و مسئولان ورزش کشور به ورزش مدارس به عنوان پایه ورزش قهرمانی، فعالیت پایگاههای قهرمانی و مراکز استعدادیابی، حضور بخش خصوصی در استعدادیابی ورزش قهرمانی، فعالیت باشگاههای ورزشی در پرورش استعداد، تأثیر مسائل سیاسی بر عملکرد سازمانها و نهادهای مجری استعدادیابی، فقدان نظام جامع حمایت از ورزشکاران و مربیان نخبه، فقدان شایسته سالاری در تعیین مدیران و مربیان ورزشی کشور، فقدان طرح یکپارچه، اجرایی و ساختارمند در استعدادیابی وضعیت اقتصادی معیشتی خانوادههای دارای استعداد، محدودیتهای حاکم بر فعالیتهای ورزشی بانوان، امکانات و تجهیزات مناسب برای استعدادیابی و آمایش و قطببندی ورزشها در نقاط مختلف کشور مواجه است. تدوین برنامه راهبردی و انتخاب راهبردهای مناسب به منظور استفاده حداکثر از قوتها و فرصتها و برطرف ساختن ضعفها و تهدیدها و کمک به کاهش آثار برخی از این تنگناها و چالشها بر عملکرد استعدادیابی در ورزش قهرمانی پیشنهاد می شود. (۵)

محمدحسین نوری در سال ۱۳۹۷، مقاله ای با عنوان مروری بر مطالعات استعدادیابی ورزشی انجام داده است که در این مقاله بیان می کند موفقیت کشورها در میدانی بین المللی ورزشی علاوه بر تأثیرات اجتماعی و اقتصادی، نمادی از ثبات و توانمندیهای همه جانبه آن کشورها محسوب میشود و یکی از علل سرمایه گذاری بالای کشورها در ورزش قهرمانی و حرفه ای، از این مورد نشأت می گیرد. فرایند کشف

ورزشکاران مستعد، برای شرکت در برنامه تمرینی سازماندهی شده، از مهمترین موضوعاتی است که امروزه در ورزش مطرح است. تعداد معدودی از الگوها تأثیر شاخصهای ذاتی مانند ژنتیک را در شناسایی استعداد ورزشی مناسب می‌دانند؛ درحالیکه بیشتر پژوهشها الگوهایی که مبتنی بر ارزشیابی مهارت بعد از آموزش هستند، تعیین کننده می‌دانند. دسته شایان توجه دیگری از مطالعات همزمان با در نظر گرفتن شاخصهای مهارتی، بر شاخصهای حوزه های فیزیولوژیکی، آنترپومتریکی، بیومکانیکی و روانی نیز تکیه دارند. (۱۰)

با مطالعات مفصل انجام گرفته در زمینه تعیین شاخصهای مؤثر و هنجاریابی ورزشکاران نخبه در سالیان اخیر، میتوان الگوهایی کارآمد و همه جانبه آن هم مختص هر رشته ورزشی به طور اختصاصی مطرح کرد. به عبارتی تمرکز بر شناسایی مهمترین شاخصها و هنجاریابی ورزشکاران نخبه است. درحالیکه روش یا الگویی که بتواند همه متغیرهای تعیین شده را به عنوان مجموعه‌ای از تواناییهای فرد در نظر بگیرد و در صورت لزوم وزن (درجه اهمیت) متغیرها را نیز ملاحظه کند، وجود ندارد. در واقع یکی از دشوارترین مسائل در خصوص استعدادیابی، تعیین سهم هر یک از عوامل مذکور برای موفقیت در ورزشی خاص است.

محمد نوحی و همکاران در سال ۱۳۹۷، در مقاله نقش مدیریت استعدادیابی در ورزشهای رزمی به بررسی تعیین نقش مدیریت استعدادیابی در رشته های رزمی پرداخته است. بدین منظور ۲۰۰ نفر از افراد دارای سابقه مدیریت در فدراسیون ورزشهای رزمی، مربیان گروههای ملی و قهرمانان جهانی و آسیایی (خانمها و آقایان از سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۳ و خبرگان و متخصصان آشنا به مسائل مدیریت استعدادیابی ورزش (۱۴۲ مرد و ۵۸ زن) با استفاده از روش نمونه گیری هدفمند انتخاب شدند و بهصورت داوطلبانه در پژوهش شرکت کردند. همچنین از پرسشنامه های محقق ساخته و دارای پایایی و روایی مناسب استفاده شد. در بخش آمار استنباطی برای تجزیه و تحلیل یافته ها از روش آماری تحلیل عاملی به منظور استخراج عاملها و مؤلفه های مربوطه و از ضریب آلفای کرونباخ برای محاسبه پایایی درونی پرسشنامه ها استفاده شد که جهت معناداری آلفا سطح 0/05 در نظر گرفته شد. نتایج نشان داد تمام رابطه های علی معنادار نبودند و مؤلفه های عوامل فرهنگی با ترک نکردن سازمان غیرمعنادار بودند. ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب مدل ارائه شده برابر 0/09 گزارش شد. میزان مؤلفه های GFI و AGFI، NFI و CFI در مدل تحت بررسی بهترتیب برابر ۰/۸۳، ۰/۸۷، ۰/۹ و ۰/۸۵ به دست آمد. با توجه به شاخصها و خروجیهای نرم افزار لیزرل میتوان گفت که داده ها نسبتاً با مدل منطبق اند و شاخصهای ارائه شده نشان می دهند که در مجموع مدل ارائه شده از برازش مناسبی برخوردار است. (۹)

نکته ای که این پژوهش بر آن تأکید دارد استفاده از مدیریت استعداد و شناسایی پستههای کلیدی و قرار دادن افراد شایسته در این منصب هاست که این خود میتواند به بهبود امور کمک شایانی کند. اما آنچه در

نهایت سبب می شود مدیریت استعداد نتایج مطلوبی را در سازمان به همراه داشته باشد، وجود حمایت همه جانبه مدیران و تداوم این حمایت است، در غیر این صورت موفقیتی حاصل نخواهد شد.

امین کلانی و همکاران در سال ۱۳۹۹ مقاله تدوین الگوی جامع استعدادیابی در ورزش قهرمانی ایران را با هدف، ارائه الگویی جامع برای استعدادیابی در ورزش قهرمانی ایران انجام دادند. با عنایت به ماهیت اکتشافی موضوع از روش پژوهش کیفی و رویکرد نظریه پردازی برخاسته از داده ها استفاده شد. (۷)

نتایج کدگذاری باز حاکی از استخراج ۲۹۶ نشان اولیه و ۳۸ نشان نهایی بود. در کدگذاری محوری، نشانهای نهایی در ۱۲ مفهوم و چهار مقوله اصلی طبقه بندی شدند. در نهایت مقوله های شناسایی شده حاصل از کدگذاری انتخابی، به ترتیب شامل فرآیند استعدادیابی، مدیریت الگو، عوامل مؤثر محیطی و دینفعان کلیدی تعیین شدند. الگوی نظری برخاسته از یافته های مطالعه حاضر میتواند به مدیران و سیاستگذاران ورزش قهرمانی کمک نماید تا با بهره گیری مناسب از دینفعان و تعیین نقش برای هر یک از سازمانهای متولی به رفع عوامل مداخله گر پرداخته و توسعه استعدادیابی در ورزش قهرمانی را تسریع بخشند. (۷)

نتایج پژوهش امین کلانی و همکاران در سال ۱۳۹۹ در مقاله تدوین الگوی جامع استعدادیابی در ورزش قهرمانی نشان داد برای مدیریت کردن استعدادیابی ورزش قهرمانی کشور، نخست باید فرآیندی برای استعدادیابی وجود داشته باشد. در الگوی اشاره شده فرآیند استعدادیابی به عنوان عواملی که به صورت مستقیم بر پدیده اصلی تأثیر میگذارد مشتمل بر پنج مقوله به دست آمد شامل پیش درآمدها (چالشهای درونی و بیرونی)، ورودی (کودکان هشت تا ۱۶ سال)، فرآیند (کشف و غربالگری، شناسایی و استعدادگزینی، جذب و هدایت، استعدادپروری و نخبگی)، خروجی (قهرمانی و پسا قهرمانی) و بازخورد (درونی و بیرونی) بود. (۷)

محمد نوحی و همکاران در سال ۱۳۹۸، در مقاله نقش مدیریت استعدادیابی در ورزشهای رزمی به بیان این نکته می پردازد که با وجود منابع انسانی در کشور ایران توجه کمتری به بحث مدیریت و فرایند استعدادیابی میشود، به طوریکه اغلب ورزشکارانی که در این رشته ها به مقام قهرمانی رسیده اند، از طریق استعدادیابی کشف نشده بوده اند. (۹)

کهندل و همکاران، در سال ۱۳۹۰، پژوهشی در زمینه بررسی و معرفی شاخصهای استعدادیابی ورزشهای رزمی از دیدگاه مربیان، به ترتیب شاخصهای آنتروپومتریکی، شاخصهای جسمانی - حرکتی، شاخصهای فیزیولوژیکی و در نهایت شاخصهای روانی و اجتماعی را به عنوان اولویتهای استعدادیابی در ورزشهای رزمی معرفی کردند. (۸)

بحث و نتیجه گیری

فرآیند استعدادیابی به عنوان عواملی که به صورت مستقیم بر پدیده اصلی تأثیر می گذارد مشتمل بر پنج مقوله است شامل پیش درآمدها (چالشهای درونی و بیرونی)، ورودی (کودکان هشت تا ۱۶ سال)، فرآیند (کشف و غربالگری، شناسایی و استعدادگزینی، جذب و هدایت، استعدادپروری و نخبگی)، خروجی (قهرمانی و پسا قهرمانی) و بازخورد (درونی و بیرونی) است.

الگوی استعدادیابی چین، استرالیا و کانادا دارای سیستمهای استعدادیابی مبتنی بر شخص میباشند و در کشورهای آلمان شرقی سابق و اتحاد شوروی نیز استعدادیابی سیستماتیک انجام میشده است. آموزش و پرورش اصلیتین نهاد مجری استعدادیابی در این کشورها است.

مقوله نهایی الگوی مدیریت استعدادیابی که بیشترین تأثیر را در فرآیند استعدادیابی دارد عوامل مؤثر محیطی است که موقعیت جغرافیایی، شرایط اقتصادی، ویژگیهای فردی، ورزش همگانی، سیاستگذاری، تکنولوژی، تحقیق و توسعه، فرهنگ، نیازهای اجتماعی و انگیزش، زیرساختها از جمله مقوله های فرعی به دست آمده از یافته های پژوهش حاضر است که هر یک به نوبه خود تأثیر بسزایی در مدیریت الگوی استعدادیابی دارند.

این مقاله با مروری بر مطالعات صورت گرفته در حوزه استعدادیابی ورزشی به چالشها، تنگناها و کمبودهای موجود در مسیر استعدادیابی علمی اشاره دارد. مطالعات حوزه استعدادیابی ورزشی نوپا بوده و هنوز الگوی مشخص و همه جانبه ای که دربرگیرنده همه ابعاد باشد، ارائه نشده است.

منابع:

۱. اسدی- ن . طراحی نظام مطلوب استعدادیابی ورزش بسیج ایران. « طرح تحقیقاتی، پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی بسیج. ۱۳۹۳؛ دوره ۲.
۲. الهی- ع، سجادی- ن . « موانع موجود در توسعه جذب درآمد حاصل از حمایت مالی در صنعت فوتبال جمهوری اسلامی ایران». مجله مدیریت ورزشی. ۱۳۸۸؛ ص ۲۰-۳۴
۳. امیرتاش- ع. «وضعیت موجود و شاخصهای استعدادیابی هندیبال سالنی مردان از دیدگاه مربیان نخبه کشور». نشریه علوم حرکتی و ورزش. ۱۳۸۴؛ ج ۱، ش ۶. ص ۲۵-۵۱
۴. امیری- م، نیری- ش، صفاری- م، دلبری- ر. تبیین و اولویت بندی موانع فراروی خصوصی سازی و مشارکت بخش خصوصی در توسعه ورزش. نشریه مدیریت ورزشی. ۱۳۹۲؛ دوره ۵، ش ۴ ص ۸۳-۱۰۶ .

۵. آذر-ع، قنواتی-م، غلامزاده-ر. مدلسازی مسیری- ساختاری در مدیریت: کاربرد نرم افزار اسمارت پی ال اس. ۱۳۹۱؛ تهران: نگاه دانش، ص ۲۰-۳۵
۶. براون-ج. استعدادیابی در ورزش. ترجمه سعید ارشم و الهام رادنیا. تهران: نشر علم و حرکت؛ ۱۳۸۴.
۷. بیگدلی-م. نظام راهبردی آموزش و ارتقای مربیان انگلستان. ۱۳۸۵. تهران: آکادمی ملی المپیک و پارالمپیک، ص ۹۲
۸. سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران (مرکز ملی مدیریت و توسعه ورزش کشور) (۱۳۸۴) «مطالعات تفصیلی توسعه ورزش قهرمانی» * چاپ اول، تهران، انتشارات سیب سبز *
۹. شریف نژاد-ع. بررسی وضع موجود و تدوین شاخصهای استعدادیابی در رشته دوچرخه سواری؛ ۱۳۸۷. طرح پژوهشی، پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی *
۱۰. شیرازی-س. از استعدادزایی تا استعدادپروری. ورزش دبستانی ناقوس بیداری استعدادهای خفته. ۱۳۹۰؛ تهران: انتشارات نرسی. چاپ اول *
۱۱. صبائی-ا، شمس الهی-س. مدیریت استراتژیک. تهران: انتشارات مکتب ماهان * چاپ پنجم. ۱۳۹۵
۱۳. علی احمدی-ع، تاج الدین-ا، فتح الله-مهدی. نگرشی جامع بر مدیریت استراتژیک. ۱۳۹۰؛ چاپ پانزدهم، تهران: انتشارات تولید دانش *
۱۴. علیان عطاآبادی-ح، حیدریان-مرضیه. استعدادیابی و استعدادپروری. «روش های کشف و شکوفایی استعدادهای» * چاپ اول. تهران: انتشارات امید مجد * ۱۳۸۸.
۱۵. فراهانی-ا، عبدوی بافتانی-فاطمه. امکانات و تجهیزات پایگاههای ورزش قهرمانی و نقش آن در توسعه ورزش کشور. نشریه حرکت. ۱۳۸۳؛ ش ۲۹، ص ۶۹-۸۳.
۱۸. قراخانو-رضا. بررسی وضع موجود و تدوین شاخصهای استعدادیابی در رشته فوتبال»، طرح پژوهشی پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزش». ۱۳۸۲؛ تهران: ص ۳۲-۴۸
۱۹. قراخانو-ر، حسینی کاخک-س، رجبی-ح. «نیمرخ آنترپوومتریکی، آمادگی جسمانی و مهارتی پسران ۱۰ تا ۲۰ سال و ظرفیتهای قهرمانی شهرهای منتخب کشور»، پژوهش در علوم ورزشی. ۱۳۸۸. ش ۲۵، ص ۱۳-۳۶.